

ТРАМПЛІН
ДО
 РІВНОСТІ

Чим керуються українці та українки при виборі професії: результати національного дослідження щодо ключових чинників та стереотипів

Підготовлено для Фонду ООН у галузі народонаселення в Україні, UNFPA

Лютий 2021

Методологія опитування

Метод опитування -

особисте інтерв'ю вдома
у респондента

Вибірка

є репрезентативною населенню старше 14 років

за статтю, віком, розміром населеного пункту та областю проживання згідно даних Державної служби статистики України щодо складу населення України станом на 1 січня 2019 року

Полевий етап опитування:

15 січня – 1 лютого
2021 року

Обсяг вибірки:

1027 респондентів
старше 14 років

Географія:

вся Україна за винятком АР Крим
та непідконтрольних територій
Донецької і Луганської областей

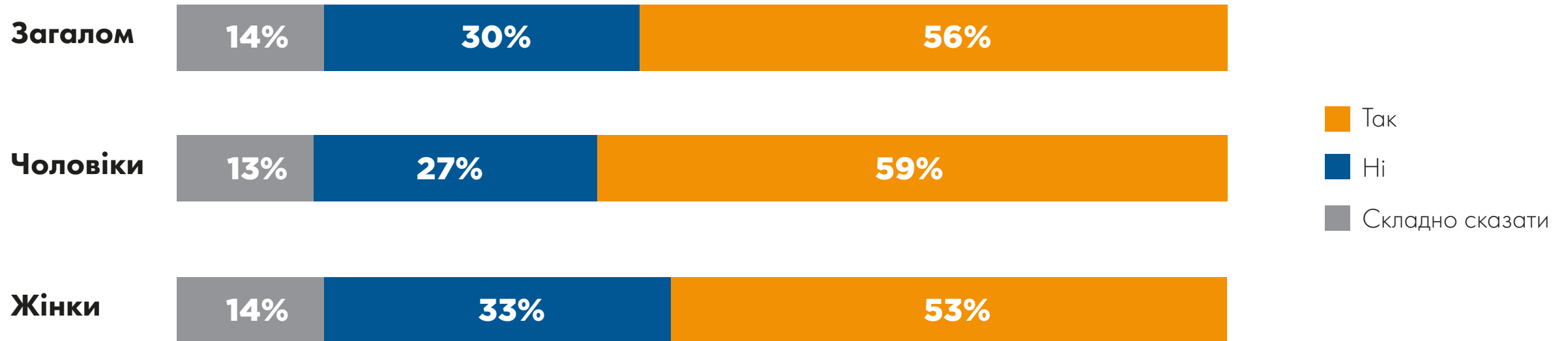
Максимальна теоретична похибка

складає 3,2%

ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ

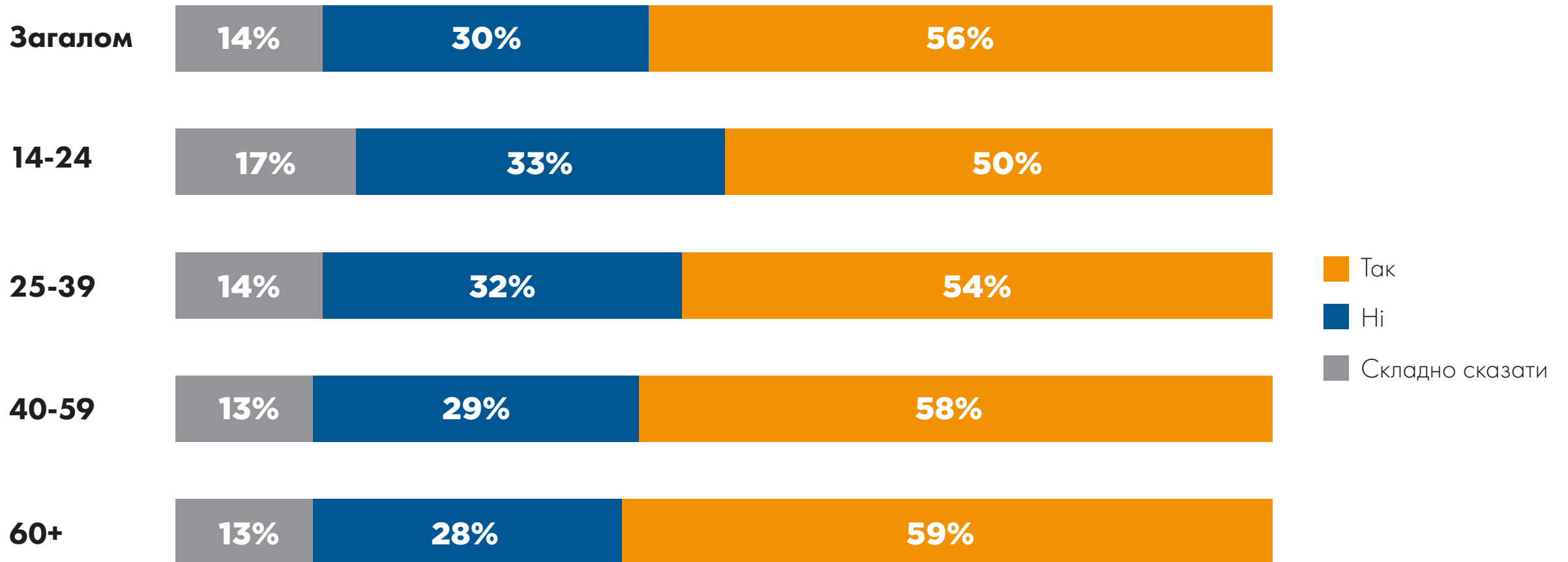
56% опитаних погоджуються з тим, що є професії, які підходять виключно для чоловіків і виключно для жінок, а 30% не погоджуються. Чоловіки з цим погоджуються частіше (59%), ніж жінки (53%)

Чи вважаєте ви, що є професії, які підходять виключно для чоловіків і виключно для жінок?

Молодь рідше погоджується з тим, що є професії, які підходять виключно для чоловіків і виключно для жінок, ніж старше покоління

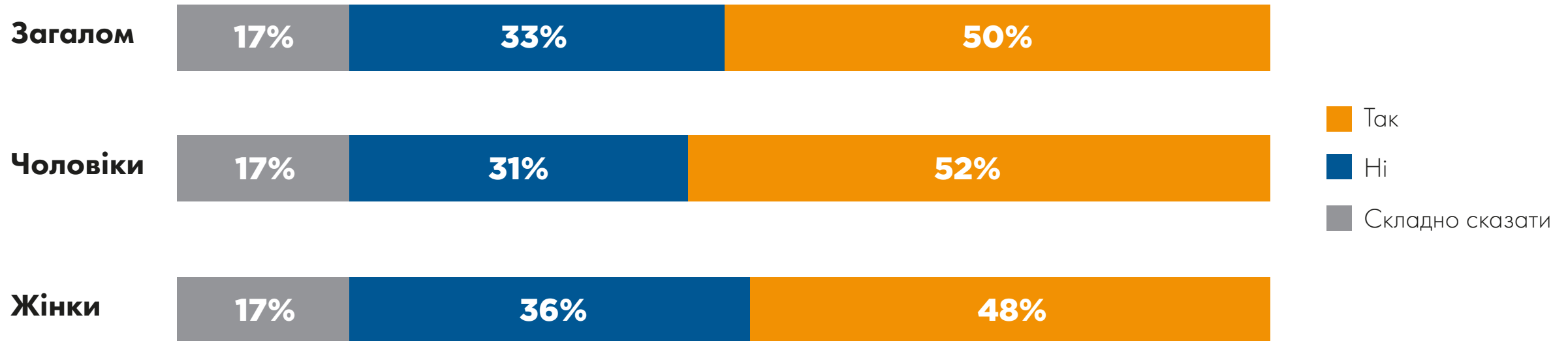
Чи вважаєте ви, що є професії, які підходять виключно для чоловіків і виключно для жінок?

50% населення віком 14-24 погоджуються з тим, що є професії, які підходять виключно для чоловіків і виключно для жінок, а 30% не погоджуються. Хлопці з цим погоджуються частіше (52%), ніж дівчата (48%)

Чи вважаєте ви, що є професії, які підходять виключно для чоловіків і виключно для жінок?

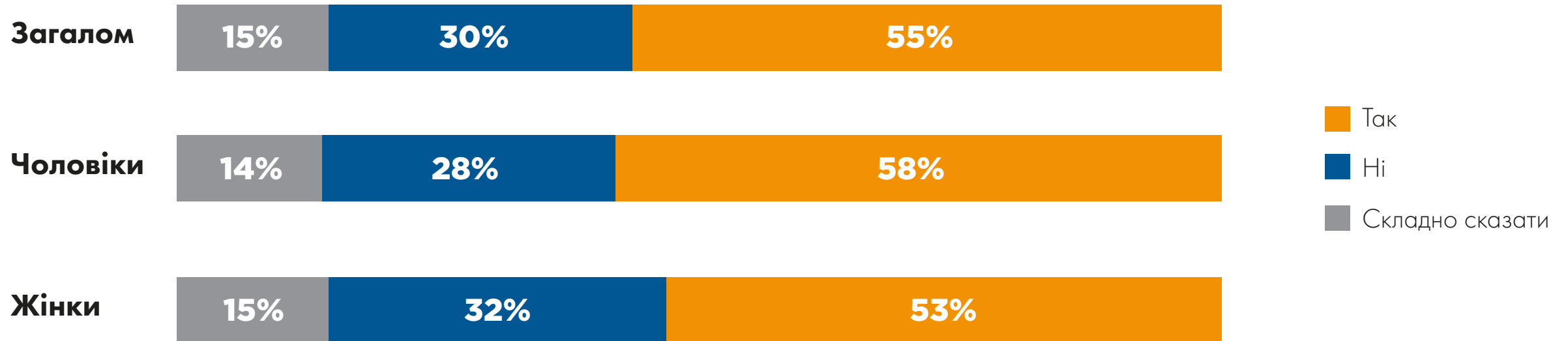
(Серед респондентів віком 14-24, n=139)

58% чоловіків віком 18-59 погоджуються з тим, що є професії, які підходять виключно для чоловіків і виключно для жінок, а 28% не погоджуються

Чи вважаєте ви, що є професії, які підходять виключно для чоловіків і виключно для жінок?

(Серед респондентів віком 18-59, n=1007)

73% опитаних вважають, що поділ на «жіночі» та «чоловічі» професії пояснюється фізіологічними відмінностями між жінками та чоловіками. Водночас 79% зазначили хоча б один гендерний чинник*, найчастіше – традиційну суспільну думку та виховання

Як ви вважаєте, з якими чинниками пов'язано те, що в суспільстві є так звані «жіночі» і «чоловічі» професії?

* Гендерні чинники

Молодь рідше пов'язує поділ на «чоловічі» та «жіночі» професії з фізіологічними відмінностями між статями, ніж старше покоління

Як ви вважаєте, з якими чинниками пов'язано те, що в суспільстві є так звані «жіночі» і «чоловічі» професії?

Дівчата 14-24 років рідше пов'язують поділ на «чоловічі» та «жіночі» професії з фізіологічними відмінностями між статями, ніж хлопці

Як ви вважаєте, з якими чинниками пов'язано те, що в суспільстві є так звані «жіночі» і «чоловічі» професії? (Серед респондентів віком 14-24, n=139)

Відносна більшість населення вважає, що деякі професії не підходять для жінок через те, що вони фізично слабші, ніж чоловіки. Водночас 47% висловили хоча б один гендерний стереотип щодо традиційної ролі жінки*: найчастіше – що жінці треба більше часу на дім та родину

Чи вважаєте ви, що деякі професії не підходять для жінок?

*Гендерні чинники

Молодь рідше вважає, що деякі професії не підходять для жінок через те, що вони фізично слабші, ніж чоловіки, і що жінки повинні мати більше часу на дім і родину, ніж чоловіки

Чи вважаєте ви, що деякі професії не підходять для жінок?

Дівчата 14-24 років рідше за хлопців цього віку вважають, що деякі професії не підходять для жінок через те, що вони фізично слабші, ніж чоловіки, і що жінки повинні мати більше часу на дім і родину, ніж чоловіки

Чи вважаєте ви, що деякі професії не підходять для жінок? (Серед респондентів віком 14-24, n=139)

38% населення (40% чоловіків і 37% жінок) вважають, що чоловіки мають працювати на високооплачуваній роботі, щоб утримувати родину – і тому їм не підходять низькооплачувані професії. Загалом 48% висловили хоча б один гендерний стереотип щодо традиційної ролі чоловіка*

Чи вважаєте ви, що деякі професії не підходять для чоловіків?

*Гендерні чинники

Молодь рідше вважає, що чоловікам не підходять деякі професії, бо вони мають працювати на високооплачуваній роботі, щоб утримувати родину

Чи вважаєте ви, що деякі професії не підходять для чоловіків?

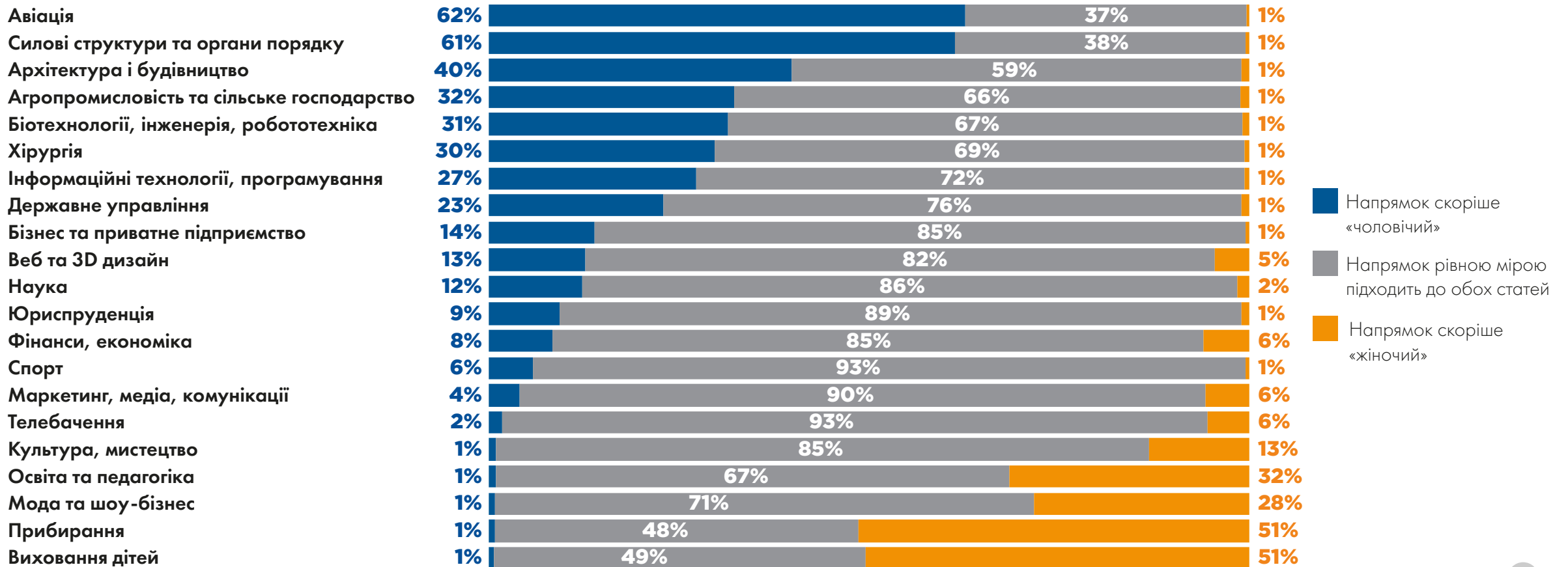
Дівчата 14-24 років рідше за хлопців цього віку вважають, що чоловікам не підходять деякі професії, бо вони мають працювати на високооплачуваній роботі, щоб утримувати родину

Чи вважаєте ви, що деякі професії не підходять для чоловіків? (Серед респондентів віком 14-24, n=139)

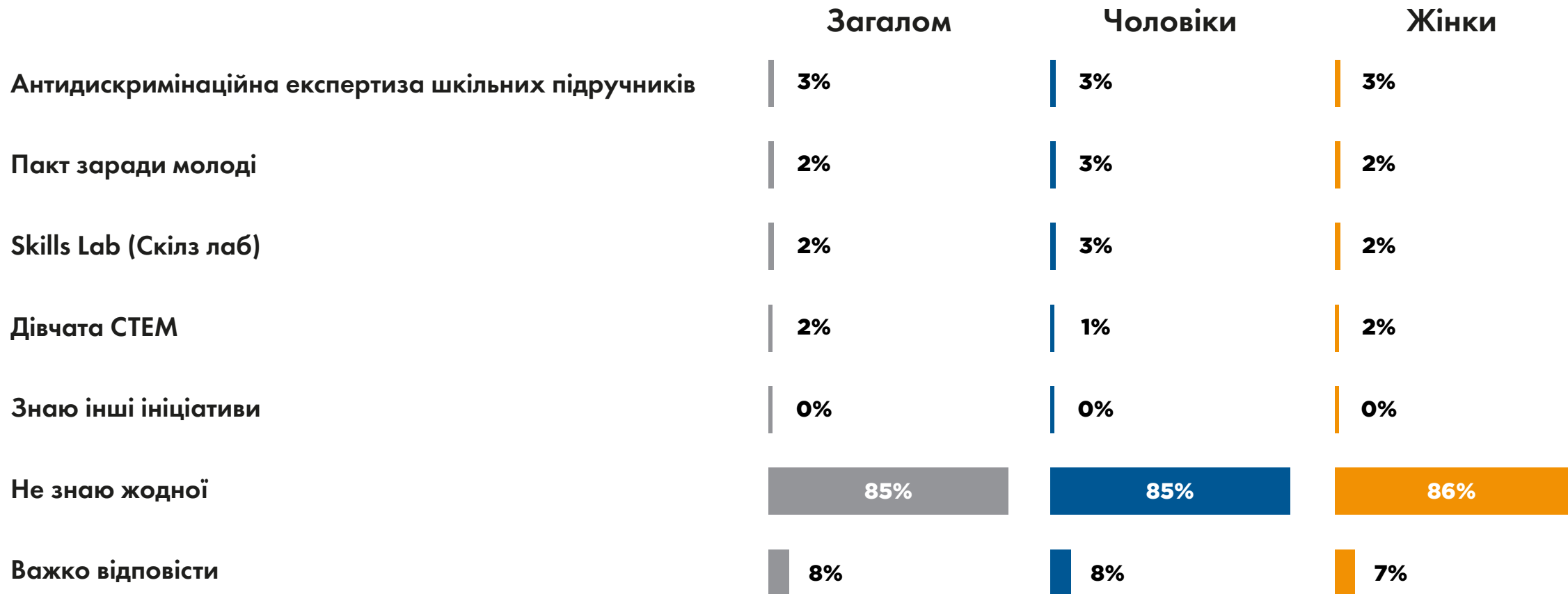
Найбільш «чоловічі» галузі – це авіація та силові структури, найбільш «жіночі» – прибирання та виховання дітей

Із наведених нижче професійних напрямків зазначте ті, що підходять для обох статей або є скоріше «чоловічими» чи «жіночими»: **загалом**

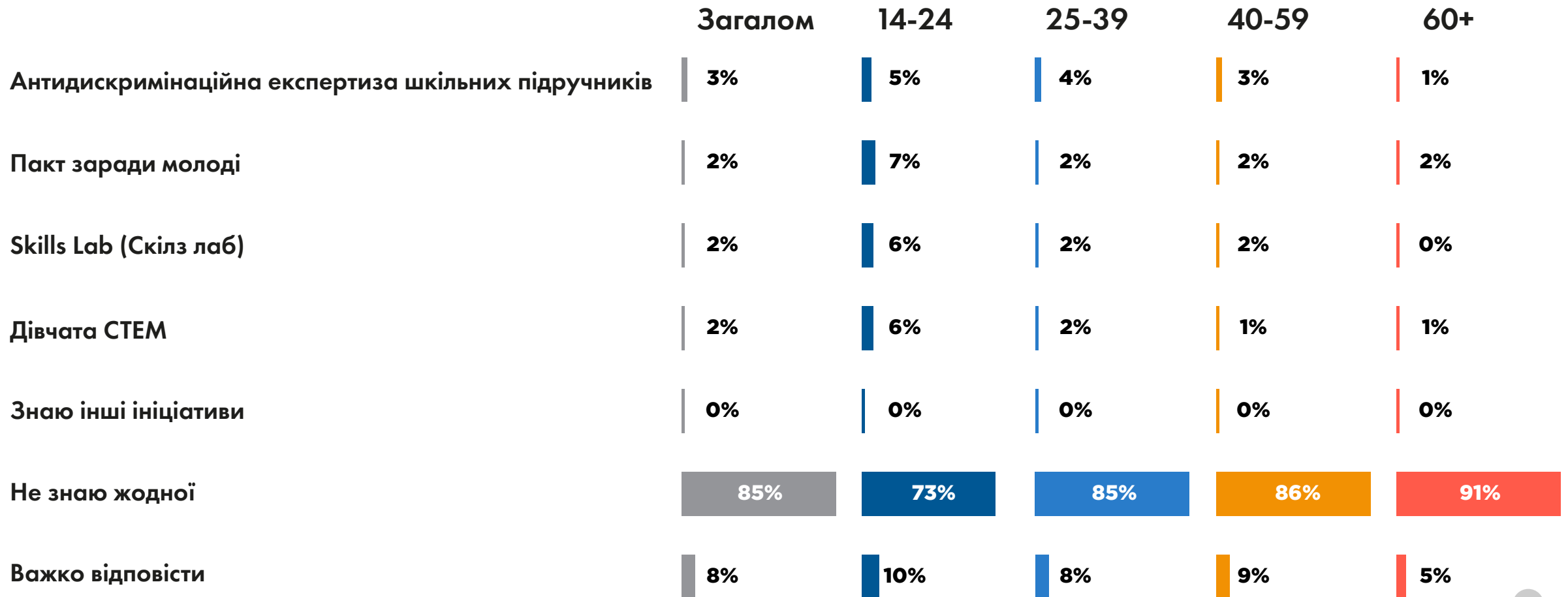
7% населення знають ініціативи, спрямовані проти професійної дискримінації жінок

Які із наведених нижче програм\ініціатив в освіті ви знаєте чи про які із них чули раніше?

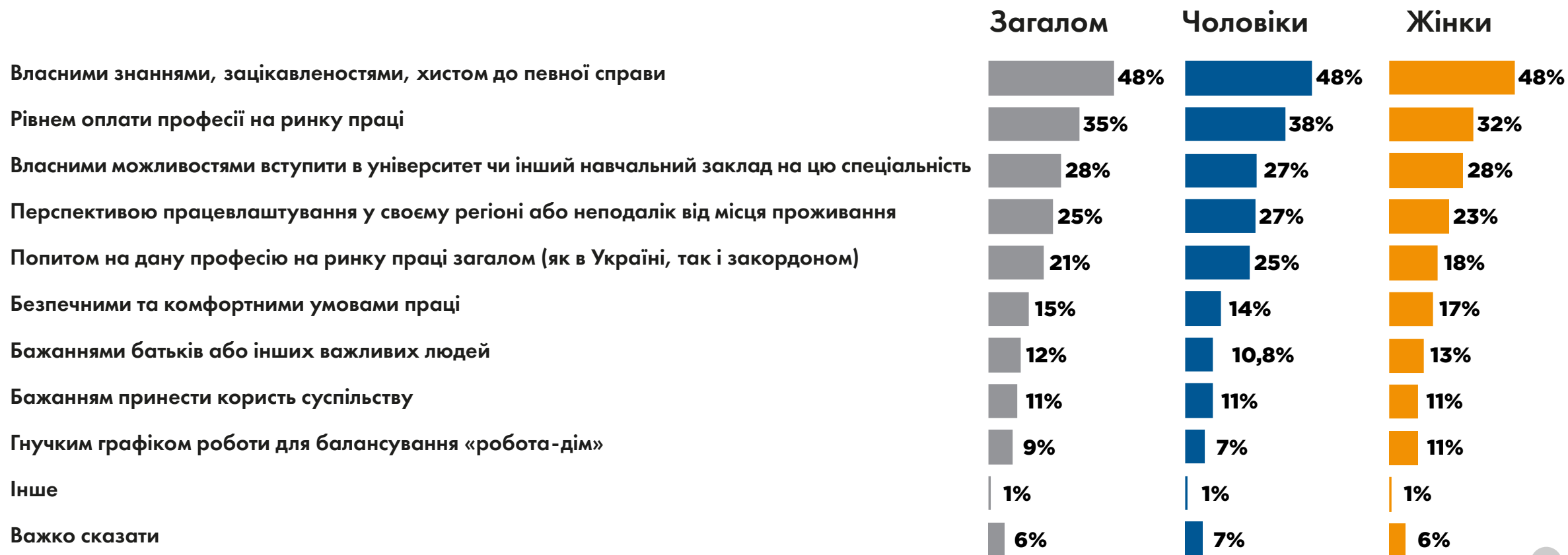
Серед молоді віком 14-24 років 17% знають ініціативи, спрямовані проти професійної дискримінації жінок

Які із наведених нижче програм\ініціатив в освіті ви знаєте чи про які із них чули раніше?

Тільки половина населення керувалась або керується власними знаннями та інтересами при виборі професії. Чоловіки частіше керувалися рівнем оплати праці, перспективою працевлаштування та попитом на професію, ніж жінки

Якими пріоритетами ви керувались \ керуватиметесь при виборі майбутньої професії?

Молодь частіше керувалась рівнем оплати та можливостями вступу в університет при виборі професії, ніж старше покоління

Якими пріоритетами ви керувались \ керуватиметесь при виборі майбутньої професії?

Хлопці 14-24 років частіше, ніж дівчата цього віку, керувались або планують керуватись власними знаннями, зацікавленостями, хистом до певної справи при виборі майбутньої професії

Якими пріоритетами ви керувались \ керуватиметесь при виборі майбутньої професії?

(Серед респондентів віком 14-24, n=139)

Чоловіки частіше керуються власним бажанням при виборі професії, ніж жінки

Чия думка найбільше вплинула на вибір вашої майбутньої професії?

Молодь частіше керується власним бажанням при виборі професії, ніж старше покоління

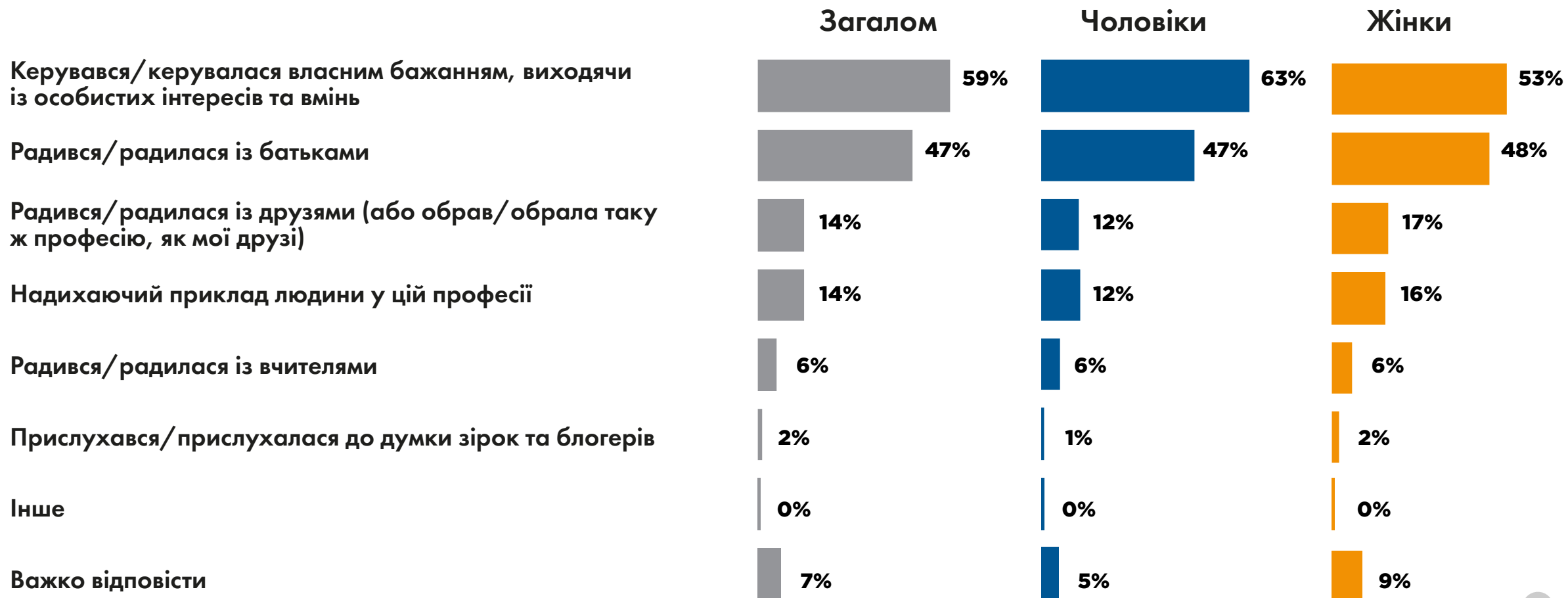
Чия думка найбільше вплинула на вибір вашої майбутньої професії?

Хлопці 14-24 років частіше, ніж дівчата цього віку, керувались власним бажанням у виборі майбутньої професії

Чия думка найбільше вплинула на вибір вашої майбутньої професії?

(Серед респондентів віком 14-24, n=139)

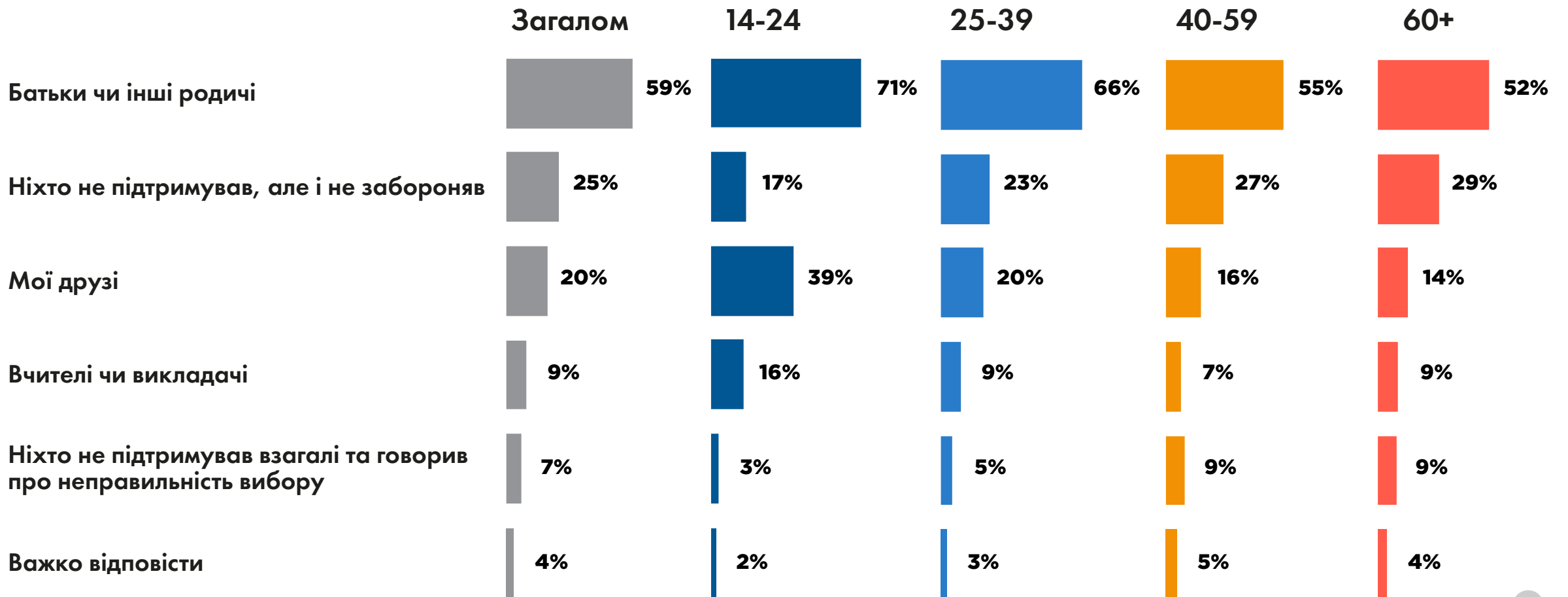
Жінки при виборі професії частіше відчували підтримку батьків та інших родичів, ніж чоловіки

Хто підтримує чи підтримував вас у виборі професії та під час навчання?

Молодь частіше зазначає підтримку батьків у виборі професії та під час навчання, ніж старше покоління

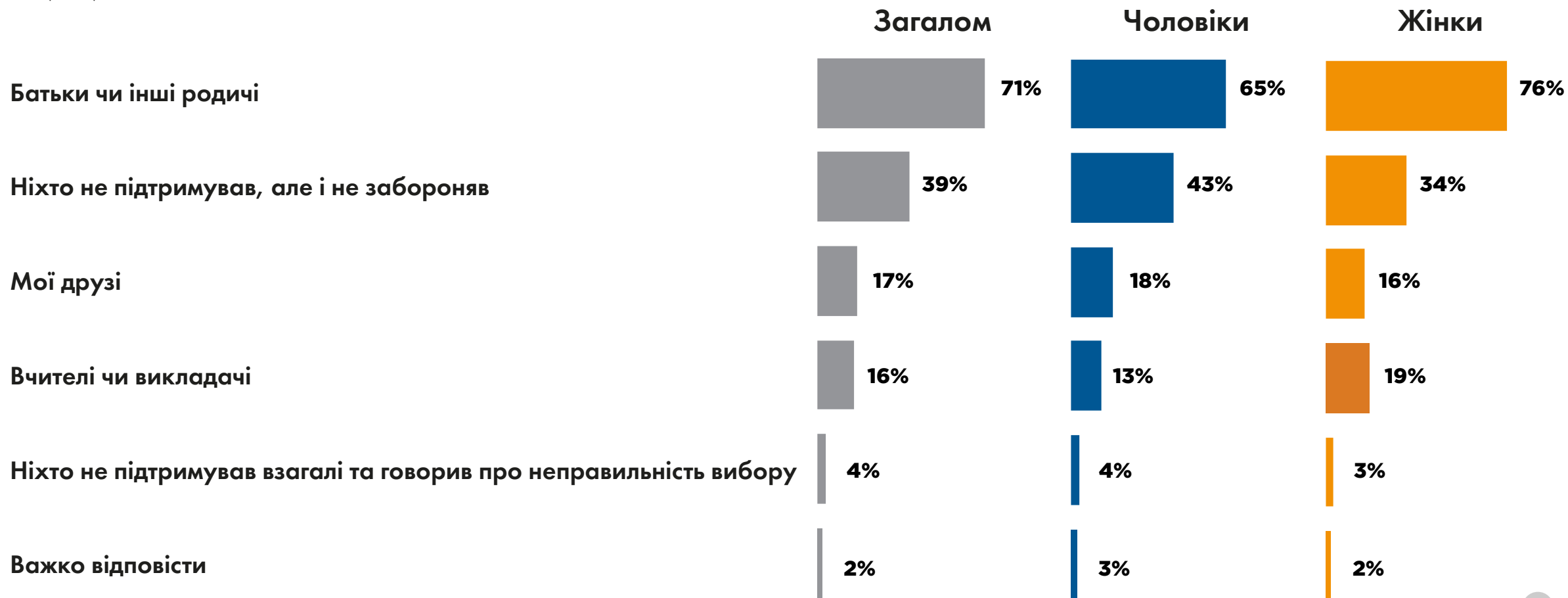
Хто підтримує чи підтримував вас у виборі професії та під час навчання?

Дівчата 14-24 років при виборі професії частіше відчували підтримку батьків та інших родичів, ніж хлопці цього віку

Хто підтримує чи підтримував вас у виборі професії та під час навчання?

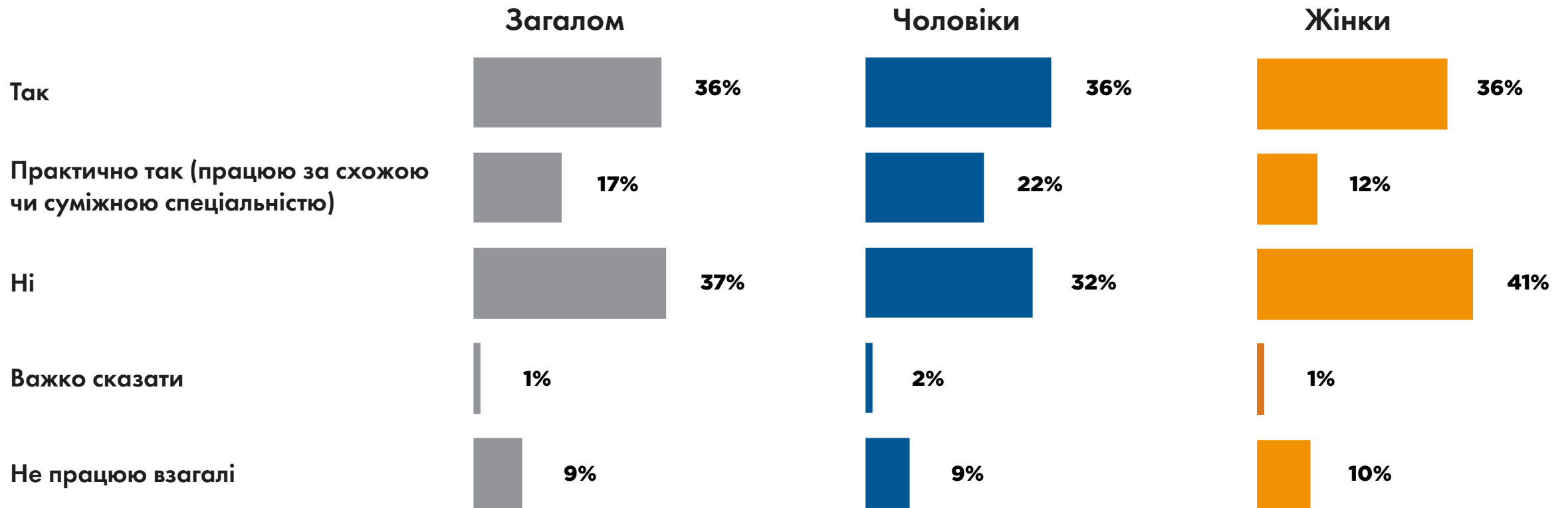
(Серед респондентів віком 14-24, n=139)

Жінки рідше працюють за спеціальністю, ніж чоловіки

Чи працюєте ви зараз за спеціальністю, яку отримали в навчальному закладі?

(Серед респондентів віком 18-59, n=710)

Жінки частіше незадоволені своєю професією, ніж чоловіки

Чи задоволені ви зараз своєю професією?

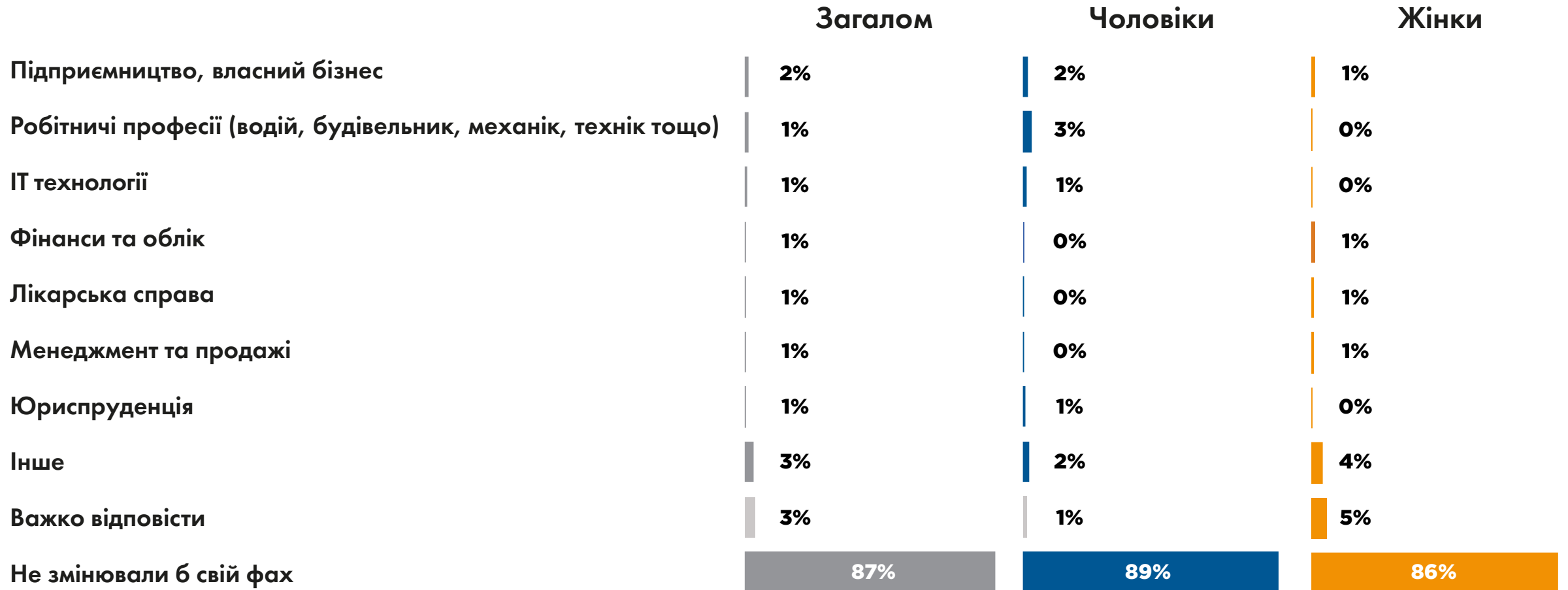
(Серед респондентів віком 16+ без урахування «важко сказати», оскільки цю відповідь давали переважно пенсіонери та студенти, n=855)

10% населення хотіли б здобути іншу професію

Якби у вас була можливість зараз змінити власний фах, яку б професію ви б обрали?

(Серед респондентів віком 18+, n=1007)

Найчастіше хотіли б змінити професію українці у віці 25-39 років

Якби у вас була можливість зараз змінити власний фах, яку б професію ви б обрали?

(Серед респондентів віком 18+, n=1007)

	Загалом	14-24	25-39	40-59	60+
Підприємництво, власний бізнес	2%	2%	2%	1%	1%
Робітничі професії (водій, будівельник, механік, технік тощо)	1%	1%	2%	2%	0%
ІТ технології	1%	1%	1%	2%	0%
Фінанси та облік	1%	0%	2%	0%	1%
Лікарська справа	1%	1%	1%	1%	0%
Менеджмент та продажі	1%	0%	1%	1%	0%
Юриспруденція	1%	2%	1%	0%	0%
Інше	3%	3%	4%	4%	2%
Важко відповісти	3%	4%	3%	5%	2%
Не змінювали б свій фах	87%	85%	83%	85%	93%

21% батьків схиляють дітей до вибору професії, яка «підходить хлопцю/дівчині»

Яка ваша роль у виборі майбутньої професії дитини? Нас цікавить як нинішня роль, так і минула, якщо дитина вже обрала професію. Якщо дитина ще замала, уточніть, будь ласка, як ви уявляєте свою майбутню роль

(Серед тих, хто має дітей, n=766)

Опитування проведено дослідницькою компанією Info Sapiens на замовлення UNFPA Україна в рамках проекту «Трамплін до рівності: Проект зі зміни соціальних норм та викорінення гендерних стереотипів задля сталого розвитку та добробуту жінок та чоловіків в Україні», що реалізується за фінансової підтримки Швеції. Висновки належать авторам і можуть не відповідати офіційній позиції Швеції чи UNFPA.

